

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΒ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1205 ²	Τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου Παρασκευή 23 Ὀκτωβρίου 2015 (2005)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Πικρὸς θάνατος

«Ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, ἀνάγκης καὶ πικροῦ θανάτου τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν» (θ. Λειτ. Ἰακ.)

Εορτή, ἀγαπητοί μου, ἑορτή τοῦ ἁγίου Ἰακώβου. Ἄλλ' ἐὰν ἀνοίξουμε τὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸ Ὁρολόγιο καὶ τὰ Μηναῖα, θὰ δοῦμε, ὅτι τὸ ὄνομα Ἰάκωβος τὸ ἔχουν πολλοί. Πόσοι νομίζετε; Δεκαοκτῶ Ἰάκωβοι εἶνε! Ἄλλοι εἶνε ἐπίσκοποι, ἄλλοι ἀσκηταί, ἄλλοι μάρτυρες, ἄλλοι νεομάρτυρες, ἄλλοι ποιμένες, ἄλλοι κήρυκες τοῦ εὐαγγελίου, ἄλλοι ἱεραπόστολοι. Κάθε Ἰάκωβος εἶνε κ' ἓνα ἀστέρι, πὺρ σελαντίζει στὸν οὐρανὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Μεταξὺ αὐτῶν ἓνα ἀπὸ τὰ πιὸ λαμπρὰ ἀστέρια εἶνε ὁ ἅγιος πὺρ ἑορτάζουμε σήμερα καὶ ὁ ὁποῖος πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοὺς ἄλλους ὀνομάζεται **Ἰάκωβος ὁ ἀδελφόθεος**.

Ἀκούγοντας κανεὶς τὴ λέξι «ἀδελφόθεος» μπορεῖ νὰ σκανδαλισθῆ καὶ νὰ πῆ· πῶς λέγεται «ἀδελφόθεος»; εἶνε ἀδελφὸς τοῦ Θεοῦ, τοῦ Θεανθρώπου Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα; Ὅχι βέβαια. Αὐτὸ εἶνε βλασφημία ἀκόμη καὶ νὰ τὸ σκεφτοῦμε· διότι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς γεννήθηκε, ὅπως γνωρίζουμε, **ὑπερφυσικῶς**, ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ ἀπὸ τὰ πάναγνα αἶματα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου. Καὶ ἡ Θεοτόκος, ἡ Παναγία μας, εἶνε παρθένος. Παρθένος πρὸ τοῦ τόκου, προτοῦ νὰ γεννήσῃ· παρθένος κατὰ τὸν τόκον, ὅταν γεννοῦσε· παρθένος καὶ μετὰ τὸν τόκον, μετὰ τὴ γέννησι. Αὐτὸ εἶνε ἓνα ἀπὸ τὰ μυστήρια τῆς ἁγίας μας Ἐκκλησίας. Οἱ πατέρες λένε, ὅτι ὅπως ὁ ἥλιος περνᾷ τὸ τζάμι καὶ φωτίζει τὸ δωμάτιο ἀλλὰ τὸ τζάμι δὲν σπάει, ἔτσι καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο πέρασε ἀπὸ τὸ πάναγνο σῶμα τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, τὸ ὁποῖο ἦταν κρύσταλλος ἀγνότητος, καὶ δὲν ἔφερε καμμία ζημία στὴν παρθενία τῆς. Παρθένος, ἐπαναλαμβάνω, πρὸ τοῦ τόκου, κατὰ τὸν τόκον, καὶ μετὰ τὸν τόκον, δηλαδὴ **ἀειπάρθενος**. Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς της μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς ἁγίας κοιμή-

σεώς της ὑπῆρξε παρθένος. Μοναδικὸ ὑπόδειγμα καὶ πρότυπο παρθενικῆς ζωῆς. Αὐτὸ κηρύττει ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ ὁποία ἐγκωμιάζει τὴν Θεοτόκο Μαρία, στηλιτεύει δὲ καὶ ἀφορίζει ὅλους τοὺς αἵρετικούς πὺρ δὲν παραδέχονται τὴν ἀειπαρθενία της.

Τότε γιατί ὁ Ἰάκωβος ὀνομάζεται «ἀδελφόθεος»; Ὄνομάζεται ἀδελφόθεος, διότι κατὰ τὴν παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας μας ὁ δίκαιος Ἰωσήφ, ὁ μνηστὴρ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀπὸ προηγούμενο γάμο εἶχε ἀποκτήσει τέσσαρα ἀγόρια, καὶ ἓνα ἀπὸ αὐτὰ εἶνε ὁ Ἰάκωβος. Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὸ Μωσαϊκὸ νόμο ὁ ἀρραβωνιαστικὸς ἐθεωρεῖτο ἄνδρας τῆς μνηστευμένης, γι' αὐτὸ ὁ υἱὸς τοῦ Ἰάκωβος, ὡς **ἀδελφὸς κατὰ τὸ νόμο τοῦ Θεανθρώπου** Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὀνομάζεται καταχρηστικῶς «ἀδελφόθεος».

***

Ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ἦταν εὐγενῆς ὕπαρξις. Εἶχε μεγάλη ἀγάπη στὸ Θεό. Ἔφτασε σὲ μεγάλη ὕψη ἀρετῆς. Ἦταν ἄνθρωπος τῆς ἀδιαλείπτου **προσευχῆς**, ὅπως λέει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (βλ. Α' Θεσ. 5,17). Ἀπὸ τὶς πολλὰς γονυκλισίες τὰ γόνατά του εἶχαν κάνει κάλους, ὅπως τῆς καμῆλας πὺρ διαρκῶς γονατίζει γιὰ νὰ τὴ φορτώνουν.

Ἦταν κῆρυξ τῆς **πίστεως** στὸ Θεὸ καὶ τῆς **ἀγάπης** πρὸς τὸν πλησίον. Αὐτὸ βλέπουμε στὴ θεόπνευστη Ἐπιστολή του· εἶνε ἡ πρώτη ἀπὸ τὶς ἑπτὰ **καθολικὲς** ἐπιστολές, πὺρ ὀνομάζονται ἔτσι διότι ἀπευθύνονται ὄχι σὲ μία ἐκκλησία ἀλλὰ στὸ σύνολο τῶν Χριστιανῶν ὄλων τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ὄλων τῶν ἐποχῶν. Σᾶς συνιστῶ σήμερα, τὴν ἅγια αὐτὴ ἡμέρα, νὰ τὴ διαβάσετε, γιὰτι ἔχει πολὺτιμα θεόπνευστα διδάγματα. Ἐκεῖ τονίζει τὴν **πίστι**. Δὲν σώζεται ὁ ἄνθρωπος, λέει, χωρὶς τὴν πίστι, καὶ συμφωνεῖ μὲ τὴ διδασκαλία τοῦ ἀποστόλου Παύλου

καὶ τῶν ἄλλων ἀποστόλων. Ἄλλα ὁ Ἰάκωβος κάνει μιὰ διάκρισι· ἐννοεῖ τὴν πίστι συνδεδεμένη μετὰ τὴν ἀγάπη· ὅπως τὸ νύχι εἶνε ἐνωμένο μετὰ τὸ κρέας, ἔτσι καὶ ἡ πίστις πρέπει νὰ εἶνε ἐνωμένη μετὰ τὴν ἀγάπη. Πρέπει νὰ ὑπάρχη συνέπεια μεταξὺ πίστεως καὶ ζωῆς. «Πιστεύεις;», λέει, «δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου ἐκ τῶν ἔργων σου» (Ἰακ. 2,18). Κι «ὅπως τὸ σῶμα χωρὶς τὴν ψυχὴν εἶνε νεκρό, ἔτσι καὶ ἡ πίστις χωρὶς τὰ ἔργα», ἔργα ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας, «εἶνε νεκρά» (ἔ.ἀ. 2,26), λόγια σπουδαιότατα, ποὺ δυστυχῶς τὰ ἔχουμε λησμονήσει καὶ ἀρκοῦμεθα μόνο σὲ μιὰ ξηρὰ πίστι. Λέμε ὅτι πιστεύουμε, κ' ἔχουμε τὸ Χριστὸ στὸ στόμα, ἐνῶ στὴν καρδιὰ ἔχουμε τὸ διάβολο. Λέει ἀκόμα· Χτυπάει ἕνας φτωχὸς τὴν πόρτα σου· μὴν τοῦ πῆς, Ὁ Θεὸς νὰ σ' ἐλεήσῃ. Εἶσαι ψεύτης καὶ ὑποκριτής. Νὰ κάνῃς ἐσὺ γι' αὐτὸν ὅ,τι θὰ ἔκανε ὁ Χριστὸς ἂν ἦταν ἀκόμη ἐπὶ τῆς γῆς. Πεινάει; δός του νὰ φάῃ. Διψάει; δός του νὰ πιῇ. Εἶνε γυμνός; δός του ροῦχο νὰ σκεπαστῇ. Εἶνε ξένος; νὰ τὸν περιποιηθῆς (βλ. ἔ.ἀ. 2,15-16). Εἶνε ὀρφανὸ καὶ χήρα; νὰ τὸν συνδράμῃς. Θρησκεία ἀληθινή, τονίζει σ' ἕνα ὑπέροχο χωρίο, ποιά εἶνε; Οἱ λαμπάδες, τὰ κεριὰ, τὰ θυμιάματα; Κι αὐτὰ ἀσφαλῶς εἶνε· δὲν τὰ ἀπορρίπτουμε. Ἄλλα θρησκεία ἀληθινὴ εἶνε τὸ «ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν», καὶ «ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου» (ἔ.ἀ. 1,27).

***

Αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ ἀδελφόθεος Ἰάκωβος. Κῆρυξ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς **φιλανθρωπίας**, ὅπως ἀκοῦμε καὶ στὴ **Λειτουργία του**, ποὺ γίνεται μιὰ φορὰ τὸ χρόνο. Διότι ἔχει καὶ δική του λειτουργία. Τρεῖς εἶνε οἱ λειτουργίαι· πρώτη τοῦ Ἰακώβου ποὺ εἶνε ἡ μεγαλύτερη, δεύτερη τοῦ Μεγάλου Βασιλείου, καὶ τρίτη τοῦ Χρυσοστόμου ποὺ εἶνε ἡ συντομώτερη καὶ ἡ συνηθέστερη.

Ἡ λειτουργία τοῦ Ἰακώβου ἔχει ὠραία λόγια. Ἀγκαλιάζει ὅλους τοὺς δυστυχισμένους. Πολλὲς κατηγορίαι δυστυχισμένων ἀναφέρει. Παρακαλεῖ ὑπὲρ τῶν ἀσθενῶν, ὑπὲρ τῶν γερόντων, ὑπὲρ τῶν ἐξορίστων, ὑπὲρ τῶν αἰχμαλώτων, ὑπὲρ ὅλων ὅσοι βρίσκονται σὲ δεινὴ θέσι. Σ' ἕνα σημεῖο μεταξὺ ἄλλων παρακαλεῖ· «Ἵπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου, ἀνάγκης καὶ **πικροῦ θανάτου τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν**». Νὰ μᾶς σώσῃ ὁ Κύριος ἀπὸ πικρὸ θάνατο. Τί σημαίνει αὐτό;

Κάθε θάνατος εἶνε πικρός. «**Ἔθ θάνατε, ὡς πικρόν σου τὸ μνημόσυνον...**» (Σ. Σειρ. 41,1), πικρὴ ἡ

ἐνθύμησί σου, πικρὸ τὸ ποτήριό σου. Καὶ ὁ Χριστὸς στὴ Γεθσημανῆ εἶπε· «**Παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο**» (Ματθ. 26,39). Πικρὸς εἶνε ὁ θάνατος. Γιατί; Διότι εἶνε ἀντίθετος μετὰ τὸν προορισμὸ τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος πλάστηκε ἀπ' τὸ Θεὸ ἀθάνατος, νὰ μὴν πεθαινῇ ποτέ. Ἄλλα «**φθόνῳ διαβόλου θάνατος εἰσηλθεν εἰς τὸν κόσμον**» (Σ. Σολ. 2,24) καὶ οἱ ἄνθρωποι πεθαίνουν. Γι' αὐτὸ φρικιοῦμε ἐμπρὸς στὸ πικρὸ ποτήριό τοῦ θανάτου, ποὺ ὅλοι καλούμεθα νὰ πιοῦμε.

Ἄλλ' ὑπάρχουν **μερικὰ εἶδη** θανάτου ποὺ εἶνε ἰδιαίτερος πικρά. Εἶνε ὁ σκληρὸς θάνατος καὶ πρὸ παντὸς ὁ αἰφνίδιος, ὁ ξαφνικός, ὁ πρόωρος, ὁ θάνατος ποὺ βρίσκει τὸν ἄνθρωπο ἀπροετοίμαστο.

Πικρὸς θάνατος εἶνε λ.χ. ὁ θάνατος ἀπὸ **σεισμό**. Τὴν ὥρα ποὺ τρῶς ἢ κοιμᾶσαι ἢ κουβεντιάζεις μετὰ τὴ γυναῖκα σου ἢ θωπεύεις τὸ παιδάκι σου, τὴν ὥρα ποὺ ἡ μάνα κρατᾷε στὴν ἀγκαλιὰ τὸ νήπιό της ἢ τὸ ἔχει στὴν κούνια καὶ τὸ νανουρίζει, ξαφνικὰ νὰ τραντάζεται ἢ γῆ καὶ νὰ πέφτουν ὅλα. Γνώρισα ἕνα παιδί στὴν Ἀθήνα, ποὺ ὅταν ἔγινε ὁ μέγας σεισμός στὴν Κεφαλονιά τὸν εἶχε βρέφος στὴν ἀγκαλιὰ ἡ μητέρα του· ἔπεσε τὸ σπίτι, ἡ μητέρα τὸ σκέπασε –ὦ ἀγάπη μάνας!–, καὶ ἐκείνη μὲν βρέθηκε σκοτωμένη, ἀλλὰ τὸ παιδάκι σκεπασμένο μετὰ τὸ σῶμα τῆς μάνας σώθηκε.

Τέτοιες ὥρες οἱ δυστυχισμένοι ἄνθρωποι χρειάζονται **συμπαράστασι**. Καὶ ἂν θέλουμε νὰ τιμήσουμε τὸν ἅγιο Ἰάκωβο ποὺ ἀγαποῦσε τοὺς φτωχοὺς, ἄς τοὺς θυμηθοῦμε. Στὴ θεία λειτουργία ὁ ἱερεὺς μνημονεύει ὅλους· ζῶντας, νεκρούς, συγγενεῖς, φίλους, ἀγίους, ἀσκητὰς, ἱεράρχας κ.τ.λ.. Ἰδιαίτερος δὲ προσεύχεται ὑπὲρ τῶν «**μεμνημένων τῶν πενήτων**». Θεέ μου, λέει, νὰ θυμηθῆς αὐτοὺς ποὺ θυμοῦνται τοὺς φτωχοὺς.

***

Θέλεις, ἀγαπητέ μου, ἀσφάλεια; νὰ ἀσφαλίσῃς τὸ σπίτι σου, τὴ γυναῖκα σου, τὰ παιδιά σου; **Ἀσφάλεια εἶνε ἡ ἐλεημοσύνη**. Δίνε λοιπὸν. Λίγο ὠφελεῖται αὐτὸς ποὺ δέχεται τὴν ἐλεημοσύνη, πολὺ ὠφελεῖται αὐτὸς ποὺ δίνει τὴν ἐλεημοσύνη. Γι' αὐτὸ ὁ Κύριος εἶπε· «**Μακάριόν ἐστι μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν**» (Ματθ. 20,35). Νὰ χαίρεσαι, λέει, παραπάνω ὅταν εἶσαι σὲ θέσι νὰ δίνῃς.

Ταῦτα, ἀγαπητοί· ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Ἰακώβου τοῦ ἀδελφοθέου, ἄς εἶνε ἴλεως εἰς ὅλους ἡμᾶς.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**